

Рушник як символ України

Підготувала
Смірнова І.А.

вчитель початкових класів
Уманської загальноосвітньої школи I –
III ступенів №5
ім. В.І. Чуйкова
Уманської міської ради
Черкаської області

Український рушник

*Український вишиваний рушник
з'явився приблизно п'ять сторіч*

назад

Рушники - це відбиття культурної пам'яті народу.

**Вишитий рушник створював
настрій, формував естетичні
смаки, був взірцем людської
працьовитості.**

Український рушник

Вишиваний рушник
- це духовний
символ
українського
народу, рідного
краю, батьківської
оселі, тепла
материнських рук.

Український рушник

Вишивкою оздоблювали рушники, фіранки, жіночий та чоловічий одяг. Особливої уваги надавали рушникам - старовинним оберегам дому, родини .

Український рушник

У давнину рушник, вишитий відповідними візерунками-символами, був неодмінним атрибутом багатьох обрядів: з рушником приходили до породіллі вшанувати появу нової людини, зустрічали, проводжали дорогих гостей, справляли шлюбні обряди, проводжали в останню путь, прикрашали образи та накривали хліб на столі.

Рушник у ритуалах - символ святості, чистоти, захисту

На іконах

Оберіг

Рушник у ритуалах - символ святості, чистоти, захисту

На весіллі

Рушник у ритуалах - символ святості, чистоти, захисту

Для новонароджених

Хліб і сіль

Рушник у ритуалах - символ святості, чистоти, захисту

На зустрічах, привітаннях гостей

В церкві

Рушник у ритуалах - символ святості, чистоти, захисту

Перед збиранням
врожаю

На хрестах

Символи кольорів на рушниках

— символ удачі

— символ здоров'я

- весна, буяння,
оновлення, життя

- повернення
додому

— це любов,
світло, боротьба

- це журба, горе,
нещастя

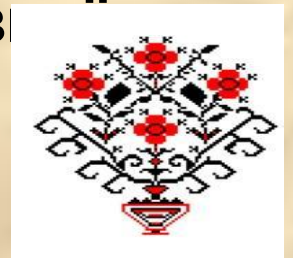
- щаслива дорога з чистим небом і
ясним сонцем

Символіка малюнка

Дерево життя

Дерево Життя, Світове
Дерево, Дерево Роду,
Древо, Квітка, Вазон – все
це наукові та народні
назви центрального
символу в рушниках.
Дерево являє собою
безсмертя, нескінченість
Життя, його розквіт

Символіка малюнка

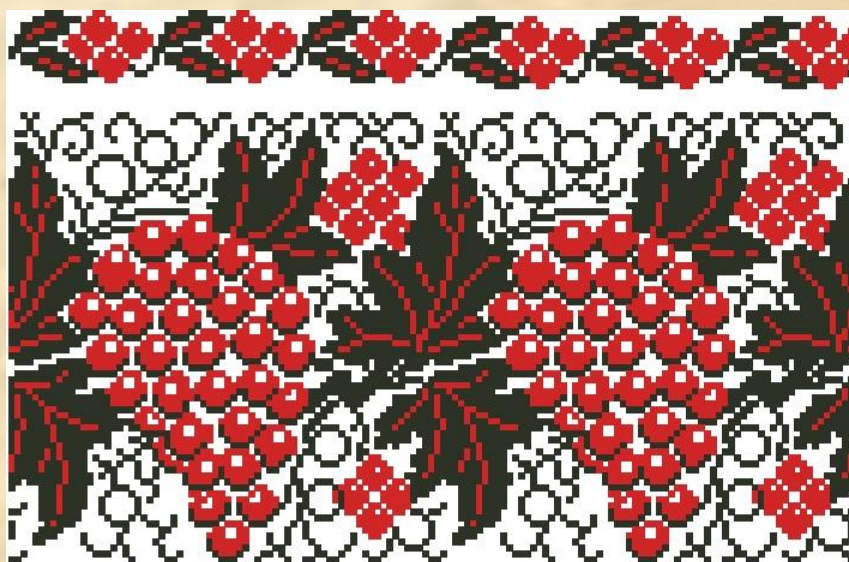
Калина

Калину пов'язували з народженням Всесвіту, вогняної трійці: Сонця, Місяця та Зірки. Тому назву вона отримала від давньої назви Сонця – Коло. А оскільки плоди калини червоні, вони символізують кров та безсмертний рід. Саме тому весільні рушники, дівочі і навіть чоловічі сорочки прикрашають гронами калини.

Символіка малюнка

Виноград

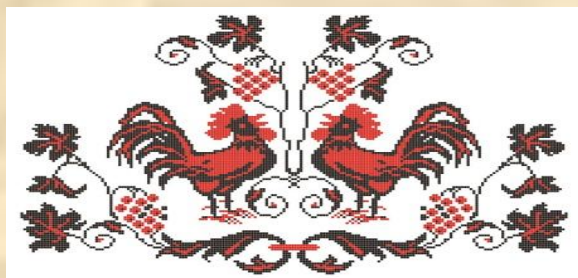
Символіка винограду

розкриває нам радість і красу створення сім'ї. А ще виноград символізує Ісуса Христа. «Я є істинна виноградна Лоза, а Батько Мій — Виноградар» — сказано в Євангелії від Іоанна.

Символіка малюнка

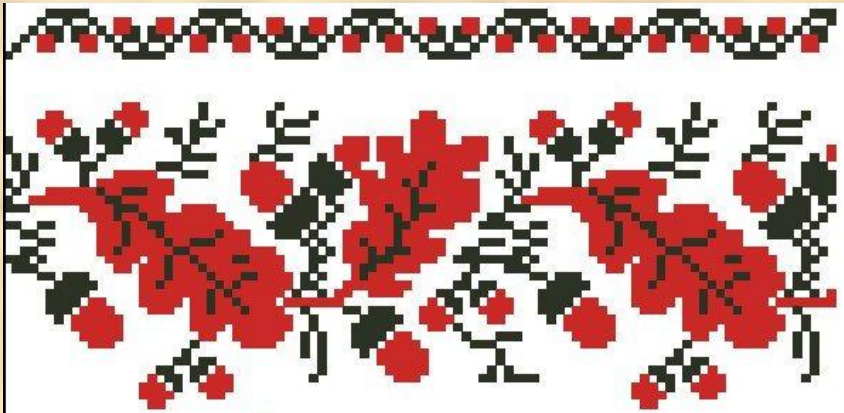
Птахи

Парно зображені
птахи в народному
мистецтві
уособлюють
кохання, щастя, чим і
пояснюється їх
розташування на
рушниках для
весільних обрядів.

Символіка малюнка

Дуб

Дуб – священне дерево, яке уособлювало Перуна, бога блискавки та грому, чоловічої енергії, розвитку, життя. Тому парубки і молоді чоловіки завжди мали при собі чарівний оберег живильної сили свого роду.

За мотивами орнаменти вишивок поділяються на три групи:

1 група

- *геометричні (абстрактні)*

2 група

- *рослинні*

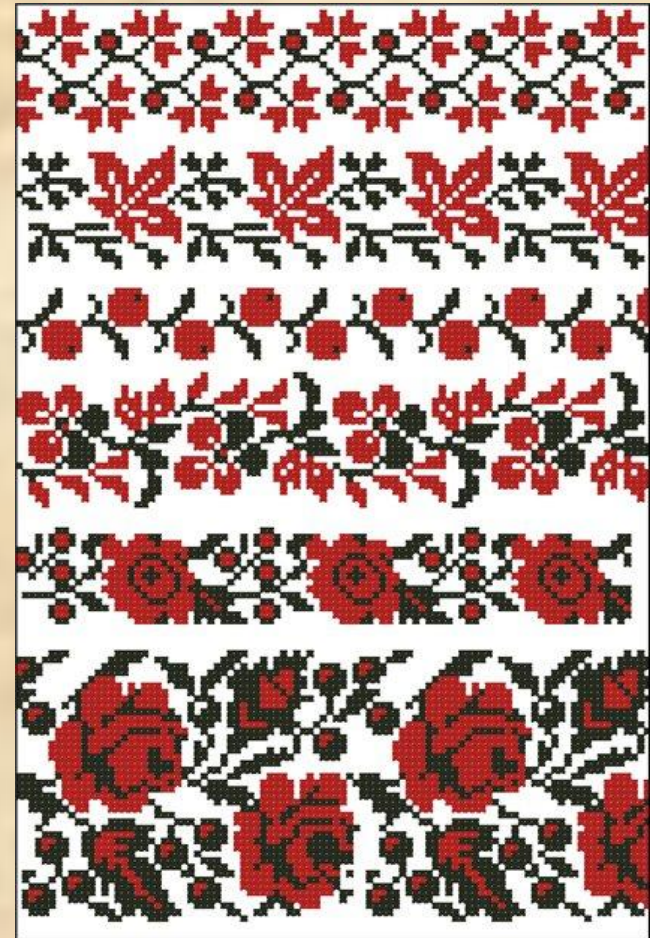
3 група

- *зооморфні (тваринні)*

Геометричний (абстрактний) орнамент

Рослинний орнамент

Зооморфний (тваринний) орнамент

***Наш український рушник пройшов крізь віки, і нині символізує
чистоту почуттів, глибину безмежної любові до своїх дітей,
до всіх, хто не черствіє душею: він щедро простелений
близьким і далеким друзям, гостям. Отож, нехай символ цей
завжди буде у нашій добрій хаті, як ознака великої любові й
незрадливості !***

Дякую за
увагу!

Список використаних джерел

- Матейко К.М., «Український народний одяг», К.,1977,с.145.
- <http://muzofon.com/search/пісня%20>
- http://vishivochka.at.ua/news/tradiciji_ukrajinskogo_rushnika/2009-12-02-26